

Savitribai Phule Pune University
सावित्रीभुले पुणे विश्वविद्यालय

मुळा एज्युकेशन सोसायटीचे

कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यलाय

सोनर्ई, ता.अहमदनगर.नेवासा जि.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यपीठच्या एमकॉम पदवी करिता सादर करावयाचा.

प्रकल्प अंतर्गत

शैक्षणिक वर्ष २०२०२१-

प्रकल्पचे नाव

कॅपिटल मॅनेजमेंटचे मराठवाडा ऑटो कंपनी प्रा.लि.
वालुज, औरंगाबाद.

संशोधक विद्यार्थी

कु.ठोकणे नितिन शामराव

एम.कॉम //

मार्गदर्शक

प्रा.डॉ. श्री. दरंदले एस.आर.

वाणिज्य विभाग

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की ढोकणे नितिन शामराव एम.कॉम भाग २ याने

२०२०-२१

सेमिस्टर चार मधील पेपर क्रमांक ४ प्रोजेक्ट वर्क या विषया अंतर्गत
कॅपिटल मॅनेजमेंटचे मराठवाडा आँटो कंपनी प्रा.लि.
वालुज, औरंगाबाद.

हा प्रकल्पअहवाल सादर केला आहे.

दिनांक- / /२०२१

डॉ. दरंदते एस आर

स्थळ- सोनई

डॉ. आदमने एस एत

मार्गदर्शकाचे प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की कु. ढोकणे नितिन शामराव
याने सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यपीठ सालंगित विद्यपीठच्या पदव्युतर
विभाग कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यलच्या सोनई यधील
एम हिने .ची विद्यर्थनी आहे २ कॉम भाग. या विषयावर प्रकल्प
आहवल तयार केला आहे प्रस्तुत प्रकल्प अहवाल माझ्या मार्गदर्शना .
करण्यात आला आहे प्रस्तुत प्रकल्प तिच्या स्वत खाली पूर्णःच्या
कार्यची निष्पती असून त्याचे संशोधन प्रकल्प अहवाल पुणे
विद्यपीठच्या एमकॉम च्या अंद्यादेशातील तरतुदीन अनुसरून आहे .
.असे मी प्रमिणीत करतो

दिनांक -: / २०२०१/

स्थळ- सोनई

२०२२६९
डॉ दरंदते एस आर

प्रतिज्ञापन

या संशोधन अहवालात समविष्ठ करण्यात आलेले
कार्य हे मी स्वत केलेले आहे त्यसाठी माला वेळोवेळी मार्गदर्शकाकडून
मार्गदर्शन मिळालेमी संशोधानचे कार्य संधर्भ खेरीज कोणाकडून .
या .असे मी प्रतनीय पूर्वक घोषित करते .कोणतीही मदद घेतलेली नाही
भर्भ पुस्तके विविध प्रश्नावक्ता या संशोधनसाठी उपयोगात आणलील संध
सर्वनाच संधर्भ सूचित मध्ये निदर्शित करण्यात आलेला आहे.

दिनांक- / /२०२१

विद्यर्थ्याचे नाव-

स्थळ- सोनई

ढोकणे नितिन शामराव

एम.कॉम

ऋणनिर्देश

पुणे विद्यापीठच्या पदविका अभ्यास अंतर्गत ज्या वेगवेगळ्या विषयांचा समावेश होतो. विद्यार्थीच्या संशोधन पद्धतीची माहिती व्हावी महणून निरनिराळ्या विषयांवर पाहणी करून प्रकल्प अहवाल सादर करण्यचे काम विद्यार्थ्यांकडून पदविका परीक्षा भाग 2 मध्ये घेतलेले. ही संशोधन करण्याची किंवा अहवाल सादर करणाऱ्याची सांधी माला पुणे विद्यापीठाने उपलब्ध करून दिलेली आहे.

या संशोधना साठी मला जी काही आवश्यक असणारी पुस्तके मसके ग्रंथलयामधील सेवकांनी उपलब्ध करून दिली त्यांचा मी ऋणी आहे. मला संशोधन साठी मार्गदर्शक म्हणून लाभलेले प्रा.डॉ.दरंदले एस.आर.यांचा मी ऋणी आहे. त्यांनी केलेल्या वेगवेगळ्या मार्गदर्शन मुळे मी हा माझा प्रकल्प पूर्ण करू शकलो. इतर माहिती पुरवणारे माझे मित्र व प्रकल्प टाइप व डिझाईन करणाऱ्यासाठी मदत करणारे माझे सहकारी यांची ही मी ऋणी आहे.

अनुक्रमनिका

१.	<u>1. परिचय</u>
२.	उद्दिष्टे
३.	<u>कंपनी प्रोफाइल</u>
४	कर्मचारी.
	<u>BOARD OF DIRECTORS</u>
५.	<u>साहित्य पुनरावलोकन</u>
६.	<u>साहित्य पुनरावलोकन</u>
७.	<u>कामाचे भांडवल महत्वाचे</u>
८.	मालाचा नियमित पुरवठा
९.	<u>कामाचे भांडवल ठरविणारे घटक</u>

१०	<u>सूचना</u>
११.	<u>निष्कर्ष</u>

1. परिचय

कार्यरत भांडवल व्यवस्थापन आर्थिक दृष्टीने महत्त्वपूर्ण आहे ते ठेवण्यात महत्वाची भूमिका बजावते या कारणास्तव व्यवस्थापन चालू असलेल्या व्यवसायातील चाके कार्यरत भांडवल व्यवस्थापन अल्पकालीन आर्थिक निर्णयांशी संबंधित आहे. कामाची कमतरता भांडवल अनेक व्यवसाय अयशस्वी होऊ शकते. कार्यक्षम आणि अभाव कार्यरत भांडवलाचा प्रभावी वापर केल्यास कमी दर मिळतो. अशा प्रकारे कुशल कार्यरत भांडवल व्यवस्थापनाची आवश्यकता बनली आहे अलिकडच्या वर्षात जास्त. एक फर्म त्याच्या भांडवलाचा काही भाग निश्चित मालमत्तेत आणि ठेवते कार्यरत भाग भांडवलासाठी त्याचा एक भाग म्हणजे - दिवसेंदिवस भेटण्यासाठी आवश्यकता. आम्हाला आवश्यक नसलेली एखादी फर्म आपल्याला क्वचितच सापडेल त्याच्या सामान्य कामकाजासाठी कार्यरत भांडवलाची रक्कम. गरज कार्यशील भांडवलाची प्रकृती अवलंबून टणक ते टणक बदलते व्यवसाय, उत्पादन धोरण, विक्री आणि खरेदीच्या अटी इ. एखाद्या कंपनीचे कार्यशील भांडवल मानवाच्या रक्तासारखे असते शरीर. हा व्यवसायाचा सर्वात महत्वाचा घटक आहे. खेळते भांडवल कार्यक्षमतेने आणि सातत्याने प्रभावीपणे पार पाडल्यास व्यवस्थापन एखाद्या संस्थेच्या आरोग्याची गवाही द्या.

२.उद्दिष्टे

रिसर्च मेथडोलॉजी

उद्दीष्टे

वर्किंग कॅपिटल मॅनेजमेंट या संकल्पनेचा अभ्यास करणे. चालू मालमत्ता आणि त्यातील घटकांचा अभ्यास करणे. सद्य दायित्व व त्यातील घटकांचा अभ्यास करणे. कंपनीच्या ऑपरेटिंग सायकलची गणना करणे आणि त्याचा अभ्यास करणे.वर्किंग कॅपिटल रेशोचे अभ्यास करणे आणि त्यांचे विश्लेषण करणे वर्किंग कॅपिटल फायनान्सिंग नमुन्यांचा अभ्यास करणे.

2. कंपनी प्रोफाइल

कंपनी प्रोफाइल

कंपनीचे अध्यक्ष श्री रामचंद्र एन भोगले हे आहेत संचालक म्हणून गटाचे अध्यक्ष व श्री. अजित जी सौंदलगेकर कंपनीच्या.

श्री. रामचंद्र एन भोगले यांत्रिकी अभियंता आहेत ग्राहक टिकाऊ वस्तू, पैंट्स क्लोत्रात वर्षांचा मोठा अनुभव आणि कोटिंग आणि ऑटो घटक. तो अनेक मंडळात आहे कंपन्या तसेच देवगिरी नगरी शाकरी बँक लि. मध्ये आहेत औरंगाबाद येथील सोसायटीमधील नामांकित व्यक्तींपैकी एक उद्योगपती तसेच परोपकारी श्री. अजित जी. सौंदलगेकर हे यांत्रिकी अभियंता देखील आहेत

व्यवसाय आणि क्षेत्रात 25 वर्षांचा अफाट अनुभव

मोटारगाड्या. बजाज ऑटो लिमिटेड व नंतर त्यांनी त्यांच्या कारकीर्दीची सुरुवात केली 1993 साली त्यांनी स्वतःचे टूल रुम सुरु केले. 1997 मध्ये ते आणि श्री. भोगले कंपनी ताब्यात घेतली आणि सुकाणू स्तंभ तयार करण्यास सुरुवात केली दुचाकी आणि तीन चाकी वाहनांसाठी आवश्यक. मराठवाडा ऑटो कॉम्पो गट आणि हे शीर्ष व्यवस्थापन संघ आहे सर्व गटासह कार्य करणारे मनुष्यबळ यावर ठाम विश्वास आहे कंपन्या संघटनेत चांगली संपत्ती असतात आणि त्यामध्ये योगदान देतात गटाच्या सध्याच्या वेगवान वाढीमध्ये लक्षणीय. व्यवस्थापन संबंधित कर्मचाऱ्यांसह वाढीसाठी हे वचनबद्ध आहे कंपनी आणि समाजात एक उत्तम जीवन जगू कर्मचारी आरामदायक आहेत याची खात्री करण्यासाठी प्रत्येक काळजी घेतली जाते दिवसा-आज काम करताना आणि त्यामध्ये वाढण्याची प्रत्येक संधी मिळवा कंपनी जसजशी प्रगती करते तसेच कंपनी. शांततेत काम

करणे, चांगले मानधन, निरोगी कामाची परिस्थिती आणि
कार्य वातावरण ज्यामध्ये कर्मचाऱ्यांना सिद्ध करण्याची
संधी मिळते ते व्यवस्थापनाला ॲफर करणारे काही
घटक आहेत

कर्मचारी.

व्यवसाय विभाग

कंपनीची उत्पादन क्रिया तीन ठिकाणी विभागली गेली आहे जवळच, वनस्पती मी ही वनस्पती विशिष्ट पासून सुस्पष्टता-मशीन घटक बनवते दोन आणि तीन च्या फ्रंट स्पैशन असेंब्लीसाठी मिश्र धातु निर्बाध नळ्या व्हीलर वाहने हे तीन चाकी वाहनाची 100% आवश्यकता पूर्ण करते संघटित क्षेत्रात भारताचे उत्पादक.

अत्याधुनिक तंत्रज्ञानाची राज्य असलेली एक जटिल प्रक्रिया वापरली जाते घटक उत्पादन. प्रक्रियेचे डिझाइन आणि समर्थन आहे विकास पायाभूत सुविधा वनस्पती 400,000 समोर निलंबन उत्पादन क्षमता आहे प्रतिवर्षी असेंब्ली

वनस्पती दुसरा

ट्रॅक्टर्स, चेसिस घटकांसाठी फ्रंट 10क्सल असेंब्लीचे उत्पादन

मोटारसायकलींसाठी.

शीट मेटलच्या दाबलेल्या भागांच्या निर्मितीसाठी सुविधा.

सीएनसी समन्वय मापन यंत्र आणि उंचीसह मानक
खोली

मास्टर.

डीएमजी, हार्ट फोर्ड व्हीएमसी यांचा समावेश असलेला
सुसज्ज साधन कक्ष.

डिझाईन सॉफ्टवेअर युनिग्राफिक्स, प्रो-ई, यूजीसीएएम इ.
वापरलेल्या धातूंच्या विविध गुणधर्माची चाचणी
घेण्यासाठी धातुकर्म प्रयोगशाळा

उत्पादन.

वनस्पती ॥

बांधकाम आणि खाणकामात वापरल्या जाणाऱ्या घटकांचे उत्पादन कॉम्पॅक्टर, डोझरसाठी चेसिस आणि स्टार प्लेट सारखी उपकरणे ब्लेड, आणि उत्खनन करणाऱ्यांसाठी लिंक शस्त्रे, क्रॉलर फ्रेम्स इ. सीएनसी प्लाझ्मा कटिंग, एनसी प्रेस ब्रेक, रोलर बेंडिंग मशीन, शॉट ब्लास्टिंग बूथ, पॅट बूथ, हाय टेकनॉलॉजी वेल्डिंग स्टेशन, 10.5 आणि 2 टन ईओटी क्रेन आणि बरेच काही. 200 मेट्रिक टन / महिना तयार करण्याची क्षमता. पुरस्कार आणि करार द्वारा जिंकून

कंपनी: -

1996 - पासून मराठवाडा ऑटो कॉम्पो प्रायव्हेट
लिमिटेडचे अधिग्रहण

सहकारी

1997 - स्टीयरिंग कॉलम उत्पादनासह प्लांट । ची स्थापना
240000 पी / ए क्षमता

1999 - क्षमता 300000 पी / ए पर्यंत वाढली

2000 - रुंदीची गरज भागविण्यासाठी वनस्पती दुसरा
स्थापित करणे

ग्राहक तळ

2001 - मेसर्स उमासन ऑटो ऑटो कॉम्पो प्रा. लिमिटेड
पूर्ण स्थापना केली गेली

मेसर्स मराठवाडा ऑटो कॉम्पो प्रायव्हेटची मालकीची
सहाय्यक कंपनी. लि., राज्यासह मोटारसायकल
उपकरणासाठी प्लांट स्थापित करण्यासाठी

कला इलेक्ट्रोप्लेटिंग सुविधा 2005 - एनएएम मानक
घटकांसह निर्यात बाजारात प्रवेश केला साधन खोलीतून

2006 - मोटारसायकल घटकांची युरोपियन निर्यात सुरु
झाली

ऑटो OEM 2007 - अर्थ पृथ्वी हलविणे आणि खाणकाम
करण्यासाठी जड बनावट दाखल

नवीन वनस्पती सह उपकरणे

BOARD OF DIRECTORS

Chairman: Shri Ramchandra Neelkanth Bhogale

Managing Director: Shri Ajit Gopalrao Soundalgekar

Directors: Shri Mukund Neelkanth Bhogale

Shri Nityanand J Bhogale

Shri Vivek S Deshpande

Shri Ulas N Gaoli

Shri K V Rammurthi

Registered Office: Plant 1 – Situated at:

Marathwada Auto Compo Pvt. Ltd - Unit 1

E – 63, MIDC Area, Waluj,

E – 69, MIDC Area, Waluj,

B-4

Aurangabad – 431 136

Maharashtra

Phone: +91 240 6525613/4

Fax: +91 240 2564941

साहित्य पुनरावलोकन

कामकाजाच्या राजधानीचा संकल्प

कार्यरत भांडवलाच्या दोन संकल्पना आहेत - एकूण संकल्पना आणि नेट संकल्पना. कार्यशील भांडवलाला फक्त कामकाज म्हणतात भांडवल, सैध्याच्या मालमत्तेत टणक गुंतवणूकीचा संदर्भ देते. स्थूल कार्यरत भांडवल संकल्पना ही आर्थिक किंवा चिंताजनक संकल्पना आहे जिथे आहे निव्वळ कार्यरत भांडवल ही कार्यरत भांडवलाची लेखा संकल्पना आहे. नेट वर्किंग कॅपिटल म्हणजे फरक दरम्यान संदर्भित वर्तमान मालमत्ता आणि वर्तमान उत्तरदायित्व. नेट वर्किंग कॅपिटल असू शकते सकारात्मक किंवा नकारात्मक. सकारात्मक नेट वर्किंग कॅपिटल कधी निर्माण होईल चालू मालमत्ता वर्तमान उत्तरदायित्वापेक्षा अधिक आहे. नकारात्मक नेट वर्किंग भांडवल उद्धवते जेव्हा चालू देय जबाबदार्या सैध्याच्या मालमत्तेपेक्षा जास्त असतात. सैध्याच्या मालमत्तेतील गुंतवणूकीच्या पातळीचा विचार केला पाहिजे दोन धोकादायक बिंदू टाळणे - जास्त आणि अपुरी गुंतवणूक सैध्याची मालमत्ता. सैध्याच्या मालमत्तेत गुंतवणूक करणे जास्तच नसावे किंवा लहान नाही. निष्क्रिय गुंतवणूकीमुळे केवळ काहीच मिळकत होत नाही, परंतु यामुळे भांडवल रोखते दुसरीकडे, कार्यरत भांडवलाची अपुरी रक्कम धोक्यात येऊ शकते कंपनीची सद्य जबाबदारी पार पाडण्यात अयशस्वी झाल्यास सॉल्वेंसी. फर्मची कार्यशील भांडवलाची आवश्यकता अस्थिर असू शकते व्यवसाय कार्यात बदल व्यवस्थापनास तत्पर

असावे कृती करा आणि असंतुलन दुरुस्त करा. हे तरलता दर्शवते फर्मची स्थिती आणि कार्यशील भांडवल किती प्रमाणात सूचित करते गरजा निधीच्या कायमस्वरूपी स्त्रोताद्वारे दिले जाऊ शकतात. कार्यरत भांडवल व्यवसायाचे सामान्य ॲपरेटिंग सायकल चालविते टणकाचा दररोजचा खर्च. एक अरुंद अर्थाने, संज्ञा कार्यरत भांडवल म्हणजे निव्वळ कार्यरत भांडवल होय. निव्वळ खेळते भांडवल सैद्याच्या दायित्वापेक्षा सैद्याच्या मालमत्तेपेक्षा ती जास्त आहे.

Net working capital = Current assets – Current liabilities

कामाचे भांडवल महत्वाचे

कार्यरत भांडवल हे अ चे जीवनवाहिनी आणि तंत्रिका केंद्र आहे व्यवसाय जसे मानवी शरीरात रक्ताभिसरण आवश्यक आहे. जीवन टिकवून ठेवण्यासाठी, कार्यरत भांडवल राखणे अत्यंत आवश्यक आहे व्यवसायाची सुरक्षीत धावपळ. कोणताही व्यवसाय याशिवाय यशस्वीरित्या चालू शकत नाही कार्यरत भांडवलाची पुरेशी रक्कम. चे मुख्य फायदे कार्यरत भांडवलाची पर्याप्त मात्रा राखणे खालीलप्रमाणे आहे.

१. व्यवसायाची हलगर्जी:

पुरेसे कार्यशील भांडवल त्यातील सॉल्वेंसी राखण्यात मदत करते उत्पादनाचा अखंड प्रवाह प्रदान करून व्यवसाय.

२. सद्गावना:

पुरेसे कार्यशील भांडवल बनविण्यामुळे व्यवसायाची चिंता निर्माण होते त्वरित देयके आणि तयार आणि देखरेख करण्यात मदत करते सद्गावना.

३. रोख सूट:

पुरेसे कामकाजाचे भांडवलदेखील रोख मिळवण्यासाठी चिंता करण्यास सक्षम करते खरेदीवर सूट आणि म्हणून ही किंमत कमी होते. कच्च्या

मालाचा नियमित पुरवठा:

पुरेसे कार्यरत भांडवल कच्चा नियमित पुरवठा सुनिश्चित करते
साहित्य आणि सतत उत्पादन क्रियाकलापाचे नियमित पेमेंटः
कार्यरत भांडवल वेतन, वेतन नियमित देय देऊ शकते
आणि इतर दिवस एक प्रतिबद्धता, जे मनोबल वाढवते त्याच्या
कर्मचाऱ्यांचे, त्यांची कार्यक्षमता वाढवते, कचरा आणि खर्च कमी करते
आणि उत्पादन आणि नफा वाढवते.

कामाचे भांडवल ठरविणारे घटक

कामाच्या भांडवलाच्या चिंतेची आवश्यकता यावर अवलंबून असते

जसे की मोठ्या संख्येने घटक

1. व्यवसायाचे स्वरूप:

मुळात फर्मची वर्किंग कॅपिटल आवश्यकता

त्याच्या व्यवसायाच्या स्वरूपावर अवलंबून रहा. सार्वजनिक उपयोगिता
उपक्रम जसे

वीज, पाणीपुरवठा आणि रेल्वेला अत्यंत मर्यादित काम करण्याची गरज
आहे

भांडवल कारण ते केवळ रोख विक्री आणि पुरवठा सेवा देतात, नव्हे
उत्पादने आणि अशा प्रकारच्या निधीची सूची आणि मध्ये बांधलेली
नाही

प्राप्य दुसरीकडे, व्यापार आणि वित्तीय संस्थांना कमी आवश्यक आहे
स्थिर मालमत्तेत गुंतवणूक करा परंतु सध्या मोठ्या प्रमाणात
गुंतवणूक करावी लागेल

मालमत्ता, माल, रोख रक्कम आणि रोख रक्कम; त्यांना मोठ्या
प्रमाणात गरज आहे

कार्यरत भांडवलाची रक्कम.

२. व्यवसायाचा आकार / ऑपरेशनचा स्केल:

ऑपरेशन्सचे प्रमाण थेट कामावर परिणाम करते

चिंता भांडवल गरजा. व्यवसाय युनिटचे आकार मोठे,

कार्यरत भांडवलाची आवश्यकता सामान्यतः मोठी असेल. तथापि,

काही प्रकरणांमध्ये अगदी लहान चिंतेसाठी अधिक कार्यरत भांडवलाची आवश्यकता असू शकते

जास्त ओव्हरहेड शुल्कामुळे, उपलब्ध स्त्रोतांचा अयोग्य वापर

३. उत्पादन धोरणः

विशिष्ट उद्योगांमध्ये मागणी विस्तृत आहे

हंगामी बदलांमुळे चढउत्तार. काम गरजा

भांडवल अशा परिस्थितीत उत्पादन धोरणावर अवलंबून असते. द

उत्पादन जमा करून एकत्र स्थिर ठेवले जाऊ शकते

पीक दरम्यान उच्च मागणी पूर्ण करण्याच्या उद्देशाने स्लॅक पीरियड्स दरम्यान

हंगामात किंवा हंगामात उत्पादन कमी करता येते

पीक कालावधीत वाढ झाली. धोरण स्थिर असेल तर उत्पादन स्थिर ठेवा

माल साठवून त्यास उच्च कार्यशील भांडवलाची आवश्यकता असेल.

उत्पादन व्यवसायात, कामाची आवश्यकता

उत्पादनाच्या लांबीच्या थेट प्रमाणात भांडवलाची वाढ होते

प्रक्रिया. उत्पादनाची प्रक्रिया जितकी जास्त असेल तितकी जास्त

कार्यरत भांडवल आवश्यक.

पतः

कर्ज देणायांशी वागताना त्याच्या चिंतेचे पत धोरण

आणि लेनदार काम करण्याच्या आवश्यकतेवर जोरदार परिणाम करतात

भांडवल. एक चिंता जी आपली आवश्यकता क्रेडिटवर खरेदी करते आणि त्याची विक्री करते

रोख आवश्यकतेवर उत्पादने / सेवा कमी प्रमाणात काम करतात

भांडवल. दुसरीकडे, रोख त्याच्या आवश्यकता खरेदी चिंता

आणि त्याच्या ग्राहकांना क्रेडिट देऊन, मोठ्या प्रमाणात आवश्यक असेल

कार्यशील भांडवल म्हणून मोठ्या प्रमाणात निधी बांधला जाईल

देयके देय असलेल्यांमध्ये.

ग्राहक आणि विक्रेता यांची दोन्ही पत धोरणे ग्राहकांकडून बदलली जातात

ग्राहक आणि विक्रेत्यापासून विक्रेत्याशी संबंधानुसार अवलंबून

कंपनी, वर्तमान मालमत्ता आणि चालू देयता

सैद्याची मालमत्ता: सैद्याची मालमत्ता ही रोकडमध्ये रूपांतरित केली जाऊ शकतेलेखा वर्षाच्या आत. सैद्याच्या मालमत्तेचे काही घटक खालील प्रमाणे आहेत.

- 1) यादी
- 2) सुगंधित कर्जदार
- 3) रोख आणि बँक शिल्लक
कर्ज आणि प्रगती

IMPORTANT FORMULAS

1) INVENTORY HOLDING PERIOD= AVERAGE DEBTORS x

ANNUAL COST OF GOODS SOLD

(ANNUAL COST OF GOODS SOLD = MATERIAL

CONSUMED+COST OF EMPLOYMENT+MANUFACTURING

EXPENSES)

2) DEBTORS COLLECTION PERIOD= AVERAGE DEBTORS X

CREDIT SALES

3) CREDIT PERIOD = AVERAGE CREDIT X365

PURCHASE

4) OPERATING CYCLE= INVENTORY HOLDING

PERIOD+DEBTORS COLLECTION

PERIOD-CREDITORS

प्रमाणानुसार काम करणाया भांडवलाचे विश्लेषण

आर्थिक निवेदनात, काही मर्यादा आहेत. गरज आहे

आर्थिक स्टेटमेन्टच्या स्पष्टीकरण विश्लेषणाचे. हे शोधणे आवश्यक आहे व्यवसायाचे वास्तववादी चित्र आणि वेगवेगळ्या व्यवसायांचे विश्लेषण करणे तरलता, नफा, सॉल्वेंसी इत्यादी कोन सर्वात महत्वाचे उद्दीष्ट विश्लेषण आणि आर्थिक विधानांचे स्पष्टीकरण समजून घेणे आवश्यक आहे भविष्यातील संभाव्यतेस सुलभ करण्यासाठी एखाद्या व्यवसाय संस्थेची सामर्थ्य आणि कमकुवतपणा व्यवसाय फर्म च्या. आर्थिक गुणोत्तर च्या आर्थिक स्थितीबद्दल सूचित करते कंपनी. एखाद्या कंपनीची स्थिती असल्यास ती आर्थिकदृष्ट्या चांगली समजली जाते त्याचा व्यवसाय सहजतेने सुरु ठेवा आणि जबाबदा या पूर्ण करा, दोन्ही लहान अटी तसेच निधीची दीर्घ मुदतीची आवश्यकता. प्रमाण विश्लेषण तंत्र उत्तम आहे आर्थिक कार्याच्या कार्यक्षमतेचे विश्लेषण करण्यात मदत. हे एका दृष्टीक्षेपात देते विविध वर्षाच्या फर्मचा तुलनात्मक अभ्यास. हे प्रमाण जड-फर्म आणि इंट्रा-फर्मच्या तुलनेत खूप उपयुक्त आहे. अकाउंटिंग रेश्यो मध्ये कमकुवत स्थान शोधण्यात मोठी मदत होते व्यवसाय कार्यरत भांडवलाचे प्रमाण विश्लेषण व्यवस्थापनास मदत करतेकार्यशील भांडवलाचा वापर कोणत्या कार्यक्षमतेसह केला जात आहे हे तपासणे व्यवसाय कार्यरत भांडवलाचे विश्लेषण मदतीने केले जाऊ शकते खालील गुणोत्तर:

- 1) Current Ratio
- 2) Acid Test Ratio

- 3) Working Capital Turnover Ratio
- 4) Inventory Turnover Ratio

**CURRENT RATIO = CURRENT ASSETS
CURRENT LIABILITIES**

**Acid Test Ratio = Quick Assets
Current Liabilities**

Quick Assets = Current Assets – Inventories

**Working Capital = Net Sales
Turnover Ratio
Net working capital**

**Inventory Turnover = Cost of goods sold
Ratio**

Average Stock

Average Stock = Opening Stock + Closing Stock

**Debtors Turnover Ratio = Sales
Debtors**

**Creditors Turnover Ratio = Credit Purchases
Creditors**

वित्तपुरवठा नमुना

कार्यरत भांडवल व्यवस्थापनाचे मूळ उद्दीष्ट ते आहे
कार्यरत भांडवलामध्ये इष्टतम गुंतवणूक असावी.
तेथे

एकतर जास्त भांडवल किंवा कामाची कमतरता
असू नये

भांडवल. कार्यरत भांडवलामध्ये इष्टतम
गुंतवणूकीचा निर्णय घेण्यासाठी,
कार्यरत भांडवलाच्या वेगवेगळ्या धोरणांवर विचार
करण्याची गरज आहे. द

भिन्न धोरणे अशी:

तेथे तीन ब्रॉड पॉलिसी पर्याय आहेत उदा.

a) पुराणमतवादी चालू मालमत्ता वित्त धोरण

ब) आक्रमक चालू मालमत्ता वित्त धोरण

क) मध्यम मालमत्ता वित्तपुरवठा धोरण

पुराणमतवादी चालू मालमत्ता आर्थिक धोरणात,

टणक अवलंबून असते

शेअर्स, डिबेंचर्स, प्राधान्य यासारख्या दीर्घ मुदतीच्या
वित्तपुरवठ्यावर अधिक

समभाग, दीर्घ मुदतीचे कर्ज आणि कायमचे

उत्पन्न. या पद्धतीत, म्हणून

दीर्घ मुदतीच्या वित्तपुरवठ्यावर जोर दिला जात

आहे, फर्मला तोँड देण्याचा धोका कमी आहे

निधीची कमतरता

आक्रमक धोरण हे फर्मद्वारे अवलंबले जाते, जेव्हा

ते अवलंबून असते

अल्प मुदतीसाठी बँक वित्तपुरवठा आणि अन्य
अल्प मुदतीच्या स्त्रोतांवर. जरी

निश्चित मालमत्तेचा काही भाग अल्प मुदतीच्या
निधीद्वारे वित्तपुरवठा केला जातो. धोरण

फर्मला जास्त प्रमाणात जोखीम दाखवते परंतु
सरासरी किंमत कमी करते

वित्तपुरवठा सलग चालू मालमत्ता वित्त धोरण
कमी करते

जोखीम परंतु वित्तपुरवठा जास्त असतो.

अजून एक मार्ग आहे ज्याला हेजिंग अप्रोच
म्हणतात.

या पद्धतीमध्ये दीर्घकालीन स्त्रोतांचा उपयोग
निश्चित मालमत्तेसाठी वित्तपुरवठा करण्यासाठी
केला जातो

आणि शॉट टर्म फंड यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या
निधी आहेत तर कायम चालू मालमत्ता
तात्पुरती किंवा चल चालू मालमत्ता वित्तपुरवठा.
तथापि अचूक
अपेक्षेविषयी अनिश्चिततेमुळे जुळणे शक्य नाही
मालमत्तांचे जीवन.

5. Data Analysis And Interpretation

ANALYSIS OF NET WORKING CAPITAL

Particulars	2015-16	2016-17	2017-18
Inventories	530.44	578.99	393.50
Sundry Debtors	394.21	781.14	852.82
Cash & Bank Balance	10.53	54.32	75.98
Other CAs	36.08	36.30	33.28
Loans & Advances	28.97	60.50	36.74
Total	1000.23	1511.25	1392.32

(II) TABLE SHOWING THE PROPORTION OF CURRENT ASSETS

(In %)

Particulars	2015-16	2016-17	2017-18
Total Inventories	53.03	38.29	28.28
Sundry Debtors	39.41	51.66	61.30
Cash & Bank Balance	1.05	3.59	5.46
Other Cas	3.61	2.40	2.39

Loans & Advances	2.90	4.00	2.64
Total	100	100	100

अर्थः

सन २०१-१६-१-१६ मध्ये यादी, भांडवल कर्जदार, रोख आणि गुंतवणूकीतील गुंतवणूक बँक शिल्लक, कर्जे आणि सध्याच्या मालमत्तेत ५३.०३% आहे, अनुक्रमे ३९.४१%, १.०५%, २.९०%, ३.६१%. सन २०१-१७-१-१७ मध्ये कार्यरत भांडवलाची गरज वाढली कारण किंमतींमध्ये चढ-उतार वाढले होते. सुंदरणी परिपक्वता कालावधीत रोख रक्कम मिळाल्यामुळे वाढ झाली. ज्यामुळे रोख आणि बँक शिल्लक देखील वाढविण्यात आली. सन २०१७-१८ मध्ये पुन्हा काम करण्याची गरज वाढली भांडवल कारण किंमतींमध्ये चढ-उतार वाढले होते. सुंदरणी

परिपक्वता कालावधीत रोख रक्कम मिळाल्यामुळे
वाढ झाली. ज्यामुळे रोख आणि बँक शिल्लक
देखील वाढविण्यात आली.

6. शोध

1) वर्तमान मालमत्ता: यादी, सुंदर डेटर्स आणि इतर वर्तमान मालमत्ता

२०१६, २०१७आणि २०१८ मधील वाढती ट्रॅड दर्शवित आहे

२) सद्य दायित्व: सुंदर पतदारांची वाढ दिसून येत आहे

२०१ trend-१-16, २०१-17-१-17 आणि २०१-18-१-18 मध्ये लेनदार कमी होत चालले आहेत.

३) नेट वर्किंग कॅपिटल: नेट वर्किंग कॅपिटल एक दर्शवित आहे 2015-16 ते 2016-17 मध्ये 266.88 लाखांवरून 642.01 लाखांपर्यंत वाढण्याचा ट्रॅड

परंतु 2017-18 मध्ये ती 484.29lakhs पर्यंत कमी झाली आहे

)) ऑपरेटिंग सायकल: ऑपरेटिंग सायकल एक मध्ये त्याचे चक्र पूर्ण करीत आहे

सरासरी 12 दिवस म्हणजे ऑपरेटिंग चक्र 30 पूर्ण करते एका वर्षात

५) प्रमाण:

अ) सद्यस्थिती: हे सूचित करते की संयाची मालमत्ता पूर्ण करण्यासाठी पुरेसे आहेत

कंपनीची सद्य दायित्वांची जबाबदारी आहे परंतु ते प्रमाणित संचावर अवलंबून नाही.

ब) ॲसिड टर्न ओव्हर रेशो: कंपनीची द्रुत मालमत्ता भेटण्यासाठी पुरेसे नाही

२०१ current-१-१६ या वर्षासाठी त्याचे सध्याचे उत्तरदायित्व आहे परंतु २०१-१७-१-१७ ते २०१-१८-१-१८ मध्ये ते होते

अनुक्रमे 1.07 आणि 1.09 पर्यंत वाढली.

क) कार्यशील भांडवल टर्न ओव्हर रेशो: कार्यशील भांडवल प्रमाण कार्यक्षमतेने आहे

कंपनीने त्याचे कार्यशील भांडवल वापरले

डी) इन्व्हेंटरी टर्न ओव्हर रेशो: इन्व्हेंटरी टर्नओव्हर रेश्यो वाढत आहे जे आहे

एक चांगले चिन्ह आणि थेट कंपनीच्या नफ्यात योगदान दिले आहे.

)) कर्जबाजाराचे ओव्हर रेश्यो: कर्जदारांची उलाढाल कमी होत असल्याचे दिसून येत आहे

ट्रैड जे सूचित करते की कंपनी आपले कर्जदार गोळा करण्यास सक्षम नाही

वेगवान

फ) लेनदारांचे प्रमाण बदलते: लेनदारांचे उलाढाल प्रमाण असल्याचे आढळले

कंपनीसाठी एक चांगले चिन्ह असल्याचे दिसून येते सरासरी 3.

Short) अल्प आणि दीर्घ मुदतीच्या निधीचे प्रमाण: सुरुवातीला कंपनी वापरत होती

वित्तसंपत्तीच्या मालमत्तेसाठी आक्रमक दृष्टीकोन तथापि 2006-07 मध्ये कंपनी

त्यानंतर मध्यम दृष्टिकोन झाला .पण पुन्हा 2007-008 मध्ये. हे कंपनी दाखवते

आक्रमक प्रकारच्या वित्तपुरवठा पद्धतीचा अनुसरण करीत आहे.

7. सूचना

- १) निव्वळ ॲपरेटिंग सायकलचा कालावधी कायम ठेवण्याचा कंपनीने प्रयत्न केला पाहिजे.
- २) कंपनीने आक्रमक धोरण वापरले .हेन्स कंपनी अधिक पैसे कमवत आहे

उच्च जोखमीच्या किंमतीवर नफा. अशा प्रकारे कंपनीने सचेत असले पाहिजे

जोखीम घेणे.

कंपनीचे इन्व्हेंटरी टर्नओव्हर रेशो एक चांगले चिन्ह दर्शवित आहे आणि

कंपनी आणि कंपनीच्या नफ्यात थेट योगदान दिले आहे

ते टिकवून ठेवण्याचा प्रयत्न केला पाहिजे.

कर्जदारांची उलाढाल वाढवून त्याचे कर्जदार गोळा करून वाढवावी वेगवान

8. निष्कर्ष

अशा प्रकारे, प्रकल्प अभ्यासानुसार निष्कर्ष काढणे हे स्पष्ट आहे कार्यरत भांडवलाचे व्यवस्थापन हे आर्थिक काम करणे आवश्यक आहे व्यवस्थापन. व्यवस्थापन असे असले पाहिजे जे कंपनीने करू नये अतिरीक्त निधी असू द्या, जो कदाचित निष्क्रिय पडलेला असू शकेल किंवा तो असू नये

कमी फंड, जे परिणामी उत्पादना दरम्यान अडथळे आणू शकतात.
अशा प्रकारे,

योग्य कामाचा अंदाज लावणे हे वित्त विभागाचे कर्तव्य आहे संस्थांमध्ये भांडवलाची आवश्यकता आणि निधीचा उपयोग सर्वोत्तम इष्टतम रीतीने.

त्यामुळे असे म्हटले जाऊ शकते की कार्यरत भांडवलाचे व्यवस्थापन शक्य आहे

जेव्हा ते येतील तेव्हा लाभ घेण्यास संस्थेला सक्षम करा आणि अशाप्रकारे, संस्थेस त्याचे स्थान मजबूत करण्यासाठी सक्षम करा बाजार.

एक चांगले कार्यरत भांडवल व्यवस्थापन सुधारेल

संस्थेची विक्री, नफा आणि तरलता स्थिती आणि मनाचे वाटा

ग्राहक